

Arbets säkerhet inom byggnadsbranschen

Jacob Wörgren

Examensarbete för ingenjör (YH)-examen

Byggnads- och samhällsteknik

Vasa 2024

EXAMENSARBETE

Författare: Jacob Wörgren

Utbildning och ort: Ingenjör (YH) Byggnads- och samhällsteknik, Vasa

Inriktning: Byggnadsproduktion

Handledare: Kenneth Julin

Titel: Arbets säkerhet inom byggnadsbranschen

Datum: 13.6.2024

Sidantal: 29

Bilagor: 5

Abstrakt

Detta examensarbete är utfört på beställning av Timberg Bygg & Renovering Ab Oy som är ett byggföretag verksamma främst i Österbotten men också runt om i landet. Arbetet är begränsat enligt beställarens behov till tre centrala huvudpunkter; arbets säkerhet, ansvars fördelning och säkerhet på byggarbetsplatser.

Arbets säkerheten är ett väldigt omfattande ämne som i dagens läge är en av de centrala delarna inom byggnadsbranschen. I examensarbetet förtydligas det hur ansvars fördelningen ser ut och hur underhållsbesiktningar utförs. Detta görs genom att granska lagar och förordningar, myndighetsdirektiv och tillgänglig litteratur inom området.

Syftet med examensarbetet var att ge förtydligande information åt beställaren samt en säkerhetshandbok där det bland annat framgår hur arbetsplatsintroduktionerna ska gå till med hjälp av en checklista.

Resultatet av detta examensarbete blev ett förtydligande av ansvars fördelningen inom byggnadsbranschen samt en grund för en säkerhetshandbok som kommer att vidareutvecklas vartefter och enligt nya direktiv som kommer i framtiden. Detta examensarbete kan vidare utvecklas eftersom det är ett väldigt brett ämne.

Språk: svenska

Nyckelord: arbets säkerhet, byggarbetsplatser, ansvars fördelning

BACHELOR'S THESIS

Author: Jacob Worgren

Degree Programme: Bachelor of Engineering, Civil and Construction Engineering, Vaasa

Specialization: Construction Management

Supervisor(s): Kenneth Julin

Title: Occupational Safety in Construction Industry

Date: 13.6.2024

Number of pages: 29

Appendices: 5

Abstract

This Bachelor's thesis has been carried out on behalf of Timberg Bygg & Renovering Ab Oy which is a construction company operating mainly in Ostrobothnia but also around the country. The work is limited according to the client's need to three central main points; work safety, responsibilities and building sites.

Work safety is a very comprehensive subject which, in today's situation, is one of the central parts of the construction industry. In the thesis, it is clarified how the distribution of responsibilities looks like and how maintenance inspections are carried out. This is done by reviewing laws and regulations, government directives and available literature in the field.

The purpose of the thesis was to provide clarifying information to the client as well as a safety handbook where, among other things, it is stated how workplace introductions should be done with the help of a checklist.

The result of this Bachelor's thesis was a clarification of the division of responsibilities within the construction industry as well as a basis for a safety manual that will be further developed gradually and accordingly to new directions that will come in the future. This thesis can be further developed because it is a very broad topic.

Language: Swedish

Key words: Work Safety, Building Sites, Responsibility Distribution

Innehållsförteckning

1	Inledning.....	1
1.1	Beställare	1
1.2	Mål och syfte	1
1.3	Metod.....	2
1.4	Avgränsning.....	2
2	Arbetssäkerhet.....	2
2.1	Arbetarskyddslagen.....	3
2.1.1	Arbetsgivarens allmänna skyldigheter	3
2.1.2	Arbetstagarens allmänna skyldigheter.....	4
2.2	Statsrådets förordning om säkerhet vid byggarbeten	5
2.2.1	Beaktande av säkerheten och arbetshälsan vid byggprojekt.....	6
2.2.2	Planering av arbetssäkerheten	7
2.2.3	Planering för användningen av byggarbetsplatsområdet.....	9
2.2.4	Beaktande av arbetssäkerheten vid elementbyggande.....	10
2.3	Faro- och riskbedömning.....	12
2.3.1	Farobedömning.....	12
2.3.2	Riskbedömning	13
2.4	Fallskydd	15
3	Introduktion till arbetsplatsen.....	16
3.1	Introduktion.....	16
3.2	Personkort.....	17
3.3	Skolningar för arbetstagarna	18
3.3.1	Arbetssäkerhetskort	18
3.3.2	Första hjälpen-kort.....	19
3.3.3	Heta arbeten-kort.....	20
3.3.4	Vägsäkerhetskort	21
3.3.5	Miljösäkerhetskort.....	22
3.3.6	Utbildning om diisocyanater	22
3.4	Personlig skyddsutrustning.....	23
4	Underhållsbesiktningar på byggarbetsplatsen.....	24
4.1	TR-indikatorn.....	24
4.2	MVR-indikatorn	26
5	Diskussion	27
6	Källförteckning.....	28

1 Inledning

Jag har valt att göra mitt examensarbete inom arbets säkerhet och som beställare för arbetet står Timberg Bygg & Renovering Ab Oy. När jag utförde min företagsförlagda utbildningspraktik på företaget börjades det diskuteras om arbets säkerhet på byggarbetsplatser.

Vidare diskussioner med beställaren hölls och det fanns ett behov för en manual gällande arbets säkerhet, där det bland annat skulle framgå vad lagen kräver och hur ansvaret är fördelat. Arbetet påbörjades och begränsades enligt tre huvudpunkter: arbets säkerhet, ansvarsfördelning och säkerhet på byggarbetsplatser. I arbetet beskrivs bland annat hur man beaktar och planerar säkerheten vid en byggarbetsplats och hur man gör underhållsbesiktningar.

1.1 Beställare

Detta examensarbete är beställt av Timberg Bygg & Renovering Ab Oy som är ett byggnadsföretag verksamt främst i Österbotten men som också utför olika projekt runt om i Finland. Till företagets verksamhetsområden hör helhetsentreprenader, delentreprenader och nyckel i handprojekt. Företagets omsättning är cirka 1,3 miljoner euro och har cirka 20 anställda.

1.2 Mål och syfte

I examensarbetet granskas litteratur, föreskrifter och olika lagar för att tydliggöra hur ansvarsfördelningen inom arbets säkerheten ser ut men även till en del förklara det på ett sak tydligt sätt så att man lättare kan få ett grepp om ämnet.

Examensarbetet kommer användas som en botten för en säkerhetshandbok som beställaren skall uppföra för att underlätta för företaget men även arbetsledarna. Handboken skall ge en tydlig bild över vilka anmälningsskyldigheter man har som huvudentreprenör beroende på hurdana projekt det gäller samt beroende på vem som är beställare.

1.3 Metod

Metodvalet för examensarbetet är att granska lagar och förordningar, myndighetsdirektiv och litteratur inom området för att ta fram de centrala huvudpunkterna som är viktiga för att förtydliga ansvarsfördelningen inom arbets säkerheten. Till metoderna hörde också att vid behov granska vad sakkunniga inom området med mera erfarenhet anser vara viktigt att ta i beaktande.

1.4 Avgränsning

Examensarbetet avgränsas enligt Finlands lagar och bestämmelser samt beställarens behov. Det som involverar arbete för byggare kommer tas upp men specialområden som jordbyggnad, el och VVS kommer inte tas i beaktan mer än att den allmänna arbets säkerheten gäller dem också.

2 Arbets säkerhet

För dem som jobbar inom byggnadsbranschen är det viktigt att kunna påvisa att man utfört sitt arbete enligt vad lagen kräver för om en olycka sker så blir allt granskat för att se om någon inte har utfört sin uppgift korrekt och därmed kan ha orsakat olyckan direkt eller indirekt. Att man på ett tydligt sätt definierar de olika ansvarsområdena i ett tidigt skede gör att arbetet ofta blir effektivare.

Detta är viktigt för arbetsgivaren eller den som är dennes företrädare kan åtalas för arbetarskydds brott om man avsiktligt eller av ovarsamhet brutit mot arbetarskyddsbestämmelserna. Arbetarskyddsansvaret brukar vanligtvis delas upp på olika nivåer. Skyldigheten att ge arbetstagarna utbildning och handledning kan delas mellan flera personer, till exempel:

- Högsta ledningen har hand om att organisera utbildningen.
- Ledningen på mellannivå har hand om att planera och övervaka utbildningen.
- Arbetsledningen har hand om att genomföra utbildningen.

Den högsta ledningen har som ansvar att se till att det finns ekonomiska förutsättningar och att organisera arbetarskyddsverksamheten så att arbetsledarna kan utföra de åtgärder som arbetarskyddsbestämmelserna kräver. Om en uppgift inte har blivit tilldelad eller om det finns oklarheter i uppgifterna och befogenheterna kan ingen ansvarig namnges, i sådana fall ligger ansvaret på de chefer som ansvarar för att bekräfta uppgiftsfördelningen. (Tyosuojelu.fi, u.å.a.).

2.1 Arbetarskyddslagen

Syftet med arbetarskyddslagen är att förändra arbetsmiljön samt arbetsförhållandena till det bättre för att säkra arbetstagarnas arbetsförmåga genom att skydda arbetarna från att arbeta i förhållanden där olycksrisken är hög. Till arbetarskyddslagens syfte hör också att förebygga problem gällande arbetarnas mentala hälsa. Arbetarskyddslagen tillämpas på arbete som görs enligt arbetsavtal, arbete i tjänsteförhållande eller i en jämförbar offentlig anställning. (Arbetarskyddslag 738/2002, § 1, 2).

2.1.1 Arbetsgivarens allmänna skyldigheter

Arbetsgivaren har som skyldighet att implementera åtgärder som behövs för att säkerställa arbetstagarnas hälsa och säkerhet i arbetet samt ta hänsyn till arbetsförhållandena och arbetsmiljön och dessutom arbetstagarens personliga förutsättningar.

Arbetsgivaren skall planlägga, anpassa och implementera de olika åtgärder som behövs för att utveckla arbetsförhållandena till det bättre. Vid planeringen skall följande principer beaktas i mån av möjlighet:

- 1) Förhindra uppkomsten för olika faror och risker.
- 2) Faror och risker som finns skall minimeras eller byta ut arbetsmetoden mot ett säkrare alternativ.
- 3) De gemensamma arbetarskyddsåtgärderna skall prioriteras framför de individriktade skyddsåtgärderna.

4) Beakta teknikens utveckling samt utvecklingen av andra tillgängliga metoder.

Arbetsgivaren skall också i en väsentlig omfattning beakta alla åtgärder som handlar om säkerhet och hälsa inom egna organisationen. (Arbetarskyddslag 738/2002, § 8).

Med avseende på vilken typ av verksamhet och arbetet man utför gör arbetsgivaren en systematisk utredning för att identifiera vilka risker som finns och hur man kan minska på dem, om det inte går att minska på riskerna behöver man bedöma dess inverkan på arbetstagarna.

Då man gör denna utredning ska man beakta bland annat tidigare yrkessjukdomar, olycksfall och arbetsrelaterade sjukdomar som kan ha förekommit bland arbetstagarna. Det är även bra att beakta arbetstagarnas ålder, yrkesskicklighet, kön och övriga personliga förutsättningar som kan inverka på riskerna och svårigheterna i arbetet.

Om arbetsgivaren inte har tillräcklig kunskap för att utföra detta behöver han anlita en utomstående som är sakkunnig samt även se till att den han anlitar som sakkunnig har befogenhet att utföra arbetet på ett korrekt sätt. (Arbetarskyddslag 738/2002, § 10).

Om utredningen av riskerna visar att arbetet som behöver utföras kan orsaka olycksfall eller sjukdomar får det endast utföras av en som är kompetent och med hänsyn till personliga förutsättningar lämplig att utföra arbetet, eller av en annan arbetstagare som är direkt övervakad av en som är kompetent och lämplig att utföra arbetet.

Om arbetsförhållanden kan orsaka fara för en arbetstagare som är gravid eller som ammar skall arbetsgivaren minska på de riskerna genom nödvändiga åtgärder. Om risken inte kan tas bort helt behöver arbetsgivaren ge arbetstagaren nya arbetsuppgifter på ett annat ställe under tiden. (Arbetarskyddslag 738/2002, § 11).

2.1.2 Arbetstagarens allmänna skyldigheter

Arbetstagarna skall följa de instruktioner och anvisningar de fått av arbetsgivaren och beakta ordning, renlighet och varsamhet som förutsätts av arbete och som behövs för att se till att säkerheten och hälsan bibehålls samt med sin erfarenhet och handledningen de fått från arbetsgivaren ta hand om sin egen och de övriga arbetstagarnas säkert och hälsa. (Arbetarskyddslag 738/2002, § 18).

Om arbetstagaren upptäcker fel eller brister på arbetsredskap, maskiner, personlig skyddsutrustning, arbetsmetoder, arbetsförhållanden eller andra saker som kan utgöra problem eller risker för hälsan och säkerheten ska de direkt kontakta arbetsgivaren och arbetskyddsfullmäktige om de fel och brister som uppkommit.

Efter anmälan skall arbetsgivaren meddela den arbetstagare som anmält felet och berätta vilka åtgärder som kommer tas eller har tagits. (Arbetarskyddslag 738/2002, § 19).

Vid hantering av arbetsredskap ska arbetstagarna följa arbetsgivarens instruktioner och den egna yrkeserfarenheten använda maskiner och redskap på ett säkert sätt och se till att alla skyddsanordningar som ska finnas på redskapet sitter fast. Om man blir tvungen att ta bort säkerhetsanordningar ska man vara extra försiktig när man använder redskapet och då man är klar fästa säkerhetsanordningen igen. (Arbetarskyddslag 738/2002, § 21, 22).

2.2 Statsrådets förordning om säkerhet vid byggarbeten

Denna förordning används på de flesta byggarbeten nuförtiden, exempelvis på nybyggnader, reparations- och underhållsarbeten, rivningsarbeten, jord- och vattenbyggnadsarbeten men även på projektering och planering av byggprojektet. (Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 1).

Under ett byggnadsprojekt skall byggherren, arbetsgivarna, planerarna och egenföretagarna enskilt och tillsammans ordna arbetet så att det inte utgör fara för de arbetstagare som arbetar på arbetsplatsen men även så att de inte utgör fara för någon annan som befinner sig på arbetsplatsens område. Den huvudsakliga utföraren av projektet skall se till att varje arbetstagare som befinner sig på en gemensam arbetsplats har genomgått arbetsplatsintroduktionen och att deras kunskap om säkerheten är tillräckliga samt att arbetstagarna känner till riskerna och vilka åtgärder som behövs ta för att minimera riskerna på byggarbetsplatsen. (Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 3).

Den huvudsakliga utföraren av byggprojektet skall göra en förhandsanmälan till arbetarskyddsmyndigheten om arbetet tar längre än en månad och om det är minst 10 arbetare på byggarbetsplatsen. Den här anmälan skall också göras om projektets arbetsvolym är räknad att överstiga 500 arbetsdagar.

Anmälan innehåller:

- 1) Huvudentreprenörens kontaktuppgifter.
- 2) Arbetsplatsens namn samt kontaktuppgifter till arbetarskyddets ansvarsperson på arbetsplatsen.
- 3) Beställarens kontaktuppgifter.
- 4) Kontaktuppgifter till byggherrens ansvariga säkerhetskoordinator.
- 5) Beskrivning av projektet och projektets genomförandeform.
- 6) Säkerhets- och användningsplaner samt kartläggning av skadliga ämnen.
- 7) Arbetsplatsens planerade längd.
- 8) Antalet arbetsgivare och egenföretagare samt deras kontaktuppgifter.

Anmälan skall innehålla uppgifter om alla underentreprenörer som man vet kommer infinna sig på arbetsplatsen och storleken på arbetsplatsstyrkan där alla entreprenörers arbetstagare räknas in samt de personer som har arbetsledningsställning. Förhandsanmälan skall sättas upp så den är synlig på arbetsplatsen samt ges en kopia till byggherren (se bilaga 4). (Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 3), (Suomi.fi, 2022.).

2.2.1 Beaktande av säkerheten och arbetshälsan vid byggprojekt

För varje byggprojekt skall byggherren eller byggherre konsulten utse en säkerhetskoordinator som skall ha hand om säkerheten och arbetshälsan på projektet samt motsvarar byggprojektets kravnivå. Den person som blir utsedd till säkerhetskoordinator behöver ha en tillräcklig kompetens, behövliga befogenheter samt andra kvalifikationer för att ha hand om projektet. Säkerhetskoordinatören samarbetar med de inblandade i projektet, främst med den som är huvudentreprenör på projektet för att planera säkerheten gällande byggandet och genomförandet av projektet.

Då planeringen av ett byggprojekt är i gång skall byggherren se till att genomförandet av arbetet beaktas i den arkitektoniska och även i den byggnadstekniska planeringen samt i den tekniska planeringen så att arbetet kan genomföras på ett säkert sätt. Till byggherren hör också att faror och risker beaktas i planeringsskedet för arbetenas tidsordning, samordning och varaktighet.

Byggherren har i uppgift att sammanställa ett säkerhetsdokument gällande planeringen och förberedande av byggarbetet där det ska framgå vilka faror och risker som finns gällande byggprojektet, förutsättningarna och uppgifter om arbetsplats säkerheten och arbetshälsan i samband med arbetes genomförande. Hit hör också sammanställning av säkerhetskrav för olika arbetsmetoder, krav på ordnande av underentreprenader och arbetsgivarens handling vid arbetshygieniska mätningar. (Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 5, 7, 8).

2.2.2 Planering av arbets säkerheten

Huvudentreprenören för projektet skall sammanställa skriftliga planer gällande arbets säkerheten enligt de arbetsmoment som skall utföras och tidpunkten för dem så att de utgör så liten fara som möjligt på arbetsplatsen för de som arbetar där eller för andra som kan beröras av arbetet. Den huvudsakliga utföraren skall metodiskt ta reda på de risker som finns på arbetsplatsen som uppstår av arbetsuppgifterna, -miljön och -förhållandena. De risker som uppmärksammas skall minimeras genom praktiska lösningar och om de inte kan minimeras behöver man bedöma dess inverkan på arbetstagarna.

Vid sammanställningen av denna plan skall man beakta informationen som finns i byggherrens säkerhetsdokument och vid behov ge väsentliga förslag på ändringar vart efter arbetet framskrider. Vid planeringen skall man även uppmärksamma de säkerhetsåtgärder som krävs för följande arbeten som kan orsaka risker för arbetstagarna, dessa punkter är hämtade från (205/2009 § 10) och följs vid planeringen:

- 1) "Arrangemangen på arbetsplatsen samt upprätthållandet av god ordning vid arbetsställena och vid materialhanteringen i olika byggskeden.
- 2) Sprängnings-, brytnings- och schaktningsarbeten.
- 3) Jordgrundens bärighet och stödkonstruktioner för schakt.

- 4) Elektrifieringen och belysningen under byggnadstiden.
- 5) Arbetsmetoderna.
- 6) Användningen av maskiner och anordningar.
- 7) Lyftarbeten och flyttningar.
- 8) Åtgärder som avser skydd mot fall.
- 9) Arbets- och stödställningsarbeten.
- 10) Lagring, lyft och montering av element, formar och andra stora konstruktioner.
- 11) Eliminering av damm och förebyggandet av dess spridning.
- 12) Förfarandet vid arbetshygieniska mätningar.
- 13) Rivningsarbeten.
- 14) Den faktiska tidsordningen och varaktigheten för olika arbeten och arbetsmoment samt vid ordandet av samordningen av dem i enlighet med hur byggarbetena framskrider.
- 15) Samordningen av olika arbeten och arbetsmoment med industriell verksamhet eller annan motsvarande verksamhet som pågår på byggarbetsplatsen eller inom byggarbetets verkningsområde.
- 16) Rörsystem och elkablar, som förorsakar risker.
- 17) Behovet av att använda personlig skyddsutrustning och tidpunkten för användningen.
- 18) Åtgärder vid olycksfall och haverier.”

(Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 10).

2.2.3 Planering för användningen av byggarbetsplatsområdet

Huvudentreprenören gör upp planer för användningen av arbetsplatsområdet och presenterar de för byggherren. Den huvudsakliga entreprenören skall metodiskt reda ut vilka besvär och risker som finns eller uppstår på arbetsplatsen på grund av användningen eller organiseringen, även här skall byggherrens säkerhetsdokument följas. De risker som uppmärksammas skall minimeras genom praktiska lösningar och om de inte kan minimeras behöver man bedöma dess inverkan på arbetstagarna.

När planeringen av arbetsplatsområdet görs behöver man i varje fall tänka på följande punkter för att minimera möjliga olycksrisker, och vid behov kan man göra en skild plan för varje byggnads- och arbetsskede. Dessa punkter är hämtade från (205/2009 § 11) och följs vid planeringen:

- 1) "Kontors-, personal- och lagerutrymmenas antal och läge.
- 2) Placeringen av lyftkranar, maskiner och anordningar.
- 3) Placeringen av schakt- och fyllnadsmassor.
- 4) Placeringen av lastnings-, lossnings- och lagerplatser för byggvaror och byggnadsmaterial.
- 5) Vid elementbyggande underlagets bärförmåga och stabilitet på lyftplatserna, lyftkranarnas lyftradier och lyftkapaciteter, så god sikt för kranförarna som möjligt till elementlagret och monteringsobjektet.
- 6) Trafiken på arbetsplatsen samt dess och den allmänna trafikens anslutningar.
- 7) Förbindelse-, infarts- och transportleder samt deras underhåll.
- 8) Ordningen och snyggheten på arbetsplatsen samt placeringen av konstruktioner och anordningar för förebyggande av damm och dess kontroll.
- 9) Insamling, förvarning, bortförande och förstörande av avfall samt sådant material som orsakar olägenheter och risker för säkerhet och hälsa.
- 10) Brandvärn.

- 11) Avgränsning och ordnande av förvaringsområden, särskilt när farliga material och ämnen som orsakar olägenheter och risker för säkerhet och hälsa hanteras.”

(Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 11).

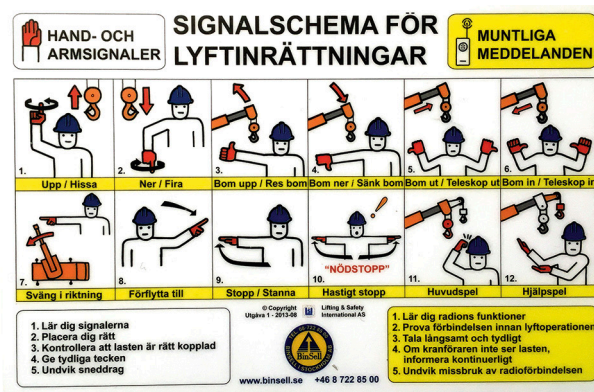
2.2.4 Beaktande av arbets säkerheten vid elementbyggande

Projektets huvudentreprenör är skyldig att ha en skriftlig plan uppgjord för hur man skall montera elementen som skall finnas på byggarbetsplatsen. I monteringsplanen skall det klargöras hurdana lyftanordningar som används, elementtyper samt dess vikt, lyftplatsernas läge, typ av lyftutrustning i enlighet med elementtyperna, hur lyften styrs samt om det finns begränsningar. I denna plan skall det även finnas instruktioner om hur man gör för att stöda elementen tillfälligt och hur man ska göra då man tar bort stöttnings. (Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 37).

När man utför elementmonteringen ska man följa monteringsplanen samt tillverkarens instruktioner för monteringen. För lyftningen av element används en mobil- eller tornkran, eller en annan typ av kran som har tillräcklig kapacitet, alla lyftredskap som används vid monteringen av element ska vara lämpliga för den typen av arbete samt ha godkända besiktningsmärkningar.

Den som styr kranen för monteringsarbete ska ha fri sikt till monterings- och lagringsplatsen, kommunikationen vid lyftarbete ska ske med hjälp av handsignaler, radio eller en lämplig videokamerautrustning så arbetet kan utföras på ett säkert sätt (se figur 1). Om radio används som hjälpmedel vid lyftarbete används en kanal som är spärrad från övrig radiotrafik, vid användningen av handsignaler ska en person utses samt att denna person ska behärska de godkända handsignalerna.

Om monteringen av elementen sker på en höjd över två meter ska fallrisken minimeras med hjälp av strukturella lösningar, om detta inte är möjligt används en godkänd säkerhetssele. Innan monteringen påbörjas ska man beakta väderförhållandena så som, vind, snöfall eller regn, så att man på ett säkert sätt kan utföra monteringen och inte riskera arbetarnas säkerhet och hälsa. Om väderförhållanden blir för utmanande skjuts monteringen upp tills det är säkert att fortsätta. (Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 39).

Figur 1. Signalschema för lyftarbete.

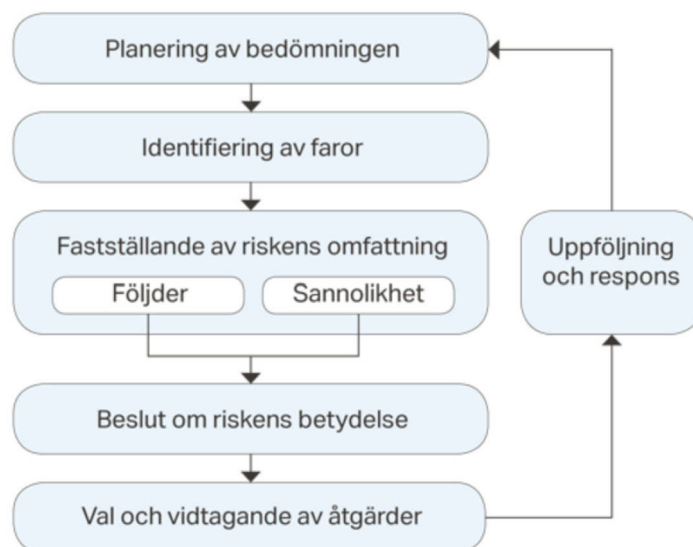
2.3 Faro- och riskbedömning

Jag har valt att dela upp färo- och riskbedömningen i två skilda underrubriker för att ge en tydligare insyn i vad som gäller för de punkterna.

2.3.1 Farobedömning

I enlighet med arbetarskyddslagen har arbetsgivaren en betydande skyldighet att säkerställa arbetstagarnas hälsa och säkerhet i arbetet och till den här skyldigheten hör också att ta reda på de faror som finns och som kan uppstå på en byggarbetsplats. Arbetsgivaren kan själv ta reda på dessa faror som finns men för att underlätta utredningen kan man ta hjälp av arbetsledarna för att säkerställa att alla faror blir bedömda och att åtgärder vidtas.

För att kunna hantera de faror som finns behöver man först ta reda på vilka som finns och bedöma dess storlek, farans storlek bestäms enligt hur allvarlig och trolig utgången blir. Då man har identifierat de faror som finns på arbetsplatsen behöver de minimeras så att kraven i arbetarskyddslagarna samt bestämmelserna uppnås och så att hälsan och säkerheten för arbetstagarna inte riskeras mera än nödvändigt (se figur 2). Det är bra att göra långsiktiga och välplanerade förfaringsätt för arbetsplatserna som även förenar arbetarskyddet till arbetsplatsen.

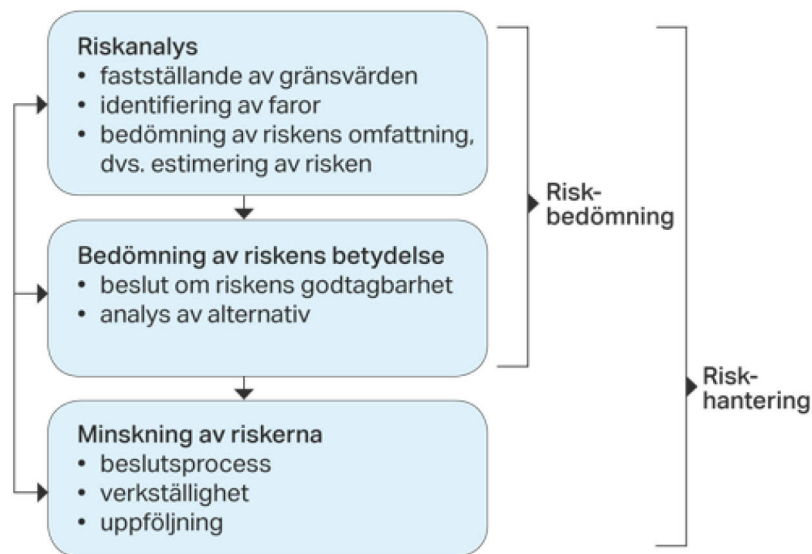
Figur 2. Farobedömning.

Arbetstagarna har också skyldigheter som gäller farobedömningen, dit hör bland annat att direkt vara i kontakt med arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktige om du uppmärksammar situationer som kan riskera andras säkerhet eller hälsa till exempel fysiska eller psykosociala arbetsförhållandena, arbetssätt, maskiner eller brist i skyddsutrustning. (Tyosuojelu.fi, u.å.b.).

2.3.2 Riskbedömning

Riskbedömningen utförs på ett metodiskt och välplanerat sätt för att forma säkra arbetsförhållandena. Riskbedömningen kan delas upp i tre olika delar, (se figur 3).

- Identifiering av faror och missförhållanden.
- Bedömningen av riskernas betydelse som förenar riskerna med tanke på de anställdas hälsa och säkerhet.
- Förhindra, eliminera eller minskning av riskerna.

Figur 3. Riskbedömning.

Arbetsgivaren ska eftersträva att eliminera de faror som uppkommer vid ett arbete men i praktiken är det svårt att eliminera varje fara så då behöver man göra bedömning för den kvarstående faran. Riskernas storlek bestäms enligt hur allvarliga och troliga de är och man kan rangordna dem enligt denna skala: 1 är betydelselös, 2 är uthärdlig, 3 är måttlig, 4 är betydande och 5 är outhärdlig (se figur 4).

Sannolikhet att risken uppstår	Ringa följder	Skadliga följder	Allvarliga följder
Osannolik	1 Obetydlig risk	2 Acceptabel risk	3 Måttlig risk
Möjlig	2 Acceptabel risk	3 Måttlig risk	4 betydande risk
Sannolik	3 Måttlig risk	4 betydande risk	5 Oacceptabel risk

Figur 4. Riskklassificering.

Arbetsgivaren behöver minska riskerna till den nivå så att minimikraven i gällande lagar och bestämmelser uppfylls, (se figur 5). Vid en risk som har bedömts som betydande behöver man snabbt genomföra åtgärder för att minska risken, en risk kan också vara så betydande att arbetet inte får genomföras innan man har minimerat risken. (Tyosuojelu.fi, u.å.c.).

RISK	ATT BEAKTA I PLANERINGEN AV ÅTGÄRDER
OBETYDLIG	<ul style="list-style-type: none"> Inga särskilda åtgärder krävs. Arbetsförhållandena ska dock fortlöpande följas upp.
ACCEPTABEL OCH MÅTTLIG	<ul style="list-style-type: none"> Man bör försäkra sig om att arbetstagarna känner till säkra arbetsmetoder. Med hjälp av uppföljning bör man försäkra sig om att risken hålls under kontroll. Efter behov bör åtgärder vidtas för att minska risken. <p><i>Att fundera över: Kunde säkerheten förbättras genom enkelt genomförbara lösningar?</i></p>
BETYDANDE OCH OACCEPTABEL	<ul style="list-style-type: none"> När risken höjs ska förhållandena övervakas fortlöpande. Åtgärder ska vidtas för att minska risken. Åtgärder ska vidtas inom en viss tid. Om risken är oacceptabel, får arbetet inte inledas eller fortsättas innan risken har minskats. <p><i>Att fundera över: Är arbetsgivarens system för säkerhetshandlingen tillräckligt?</i></p>

Figur 5. Planering av åtgärd.

2.4 Fallskydd

År 2022 skedde ungefär 13 000 arbetsplatsolyckor inom byggnadsbranschen i Finland vilket är en minskning på cirka en procent från år 2021. Även fast de totala olyckorna har minskat så har arbetsplatsolyckornas frekvens ökat av den orsaken att de totala arbetstimmarna har minskat mer än olycksfallen.

Av de olyckor som skedde år 2022 så var nästan en fjärde del av dem fallolyckor, de flesta fall sker från ställningar eller stegar på en relativt låg höjd men det förekommer fortfarande också flera fall från höga höjder. Vid 35% av fallen orsakas det skador på de nedre extremiteterna och i 15% av fallen skadas flera kroppsdelar. (Tvk.fi, 2023.).

Vid arbete där fallhöjden är högre än två meter så behöver arbetsplattformarna som används vara utrustade med skyddsräcke, över- och mellanledare samt fotlister. Skyddsräckena som används behöver vara minst en meter höga och ledarna skall placeras så att det fria utrymmet emellan dem inte överstiger en halv meter. Om det av någon orsak inte är möjligt att ställningar eller andra fallskyddskonstruktioner, ska de som utför arbetet använda sig av en säkerhetssele med lina. Linan som används behöver fästas på ett säkert sätt så att den inte kommer loss ifall personen faller. (Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009, § 28).

3 Introduktion till arbetsplatsen

I detta kapitel tas det upp om arbetsplatsintroduktionen och vad lagen kräver att man ska introducera till den nya arbetstagaren, personkort och dess användning, olika skolningar som finns tillgängliga och som många arbetsgivare kräver att man ska ha samt vad som gäller för den personliga skyddsutrustningen.

3.1 Introduktion

Arbetskyddslagen kräver att arbetsgivaren ger arbetstagarna information om nya arbetsuppgifter samt om nya arbetsmetoder före de tas i bruk eller påbörjas. Arbetstagarna ska få en introduktion för arbetsplatsen de ska jobba på och de korrekta arbetsmetoderna som används på arbetsplatsen, målet med det är att alla anställda ska veta hur man arbetar på ett säkert sätt och minskar på olycksfall.

I introduktionen och handledningen ska arbetsgivaren ta hänsyn till arbetstagarnas utbildning, hurdan arbetserfarenhet de har och deras yrkeskunnande, om man ser att det finns brister i arbetstagarnas rutiner ska man ge dem mera handledning och information. (Työsuojelu.fi, u.å.d.).

Arbetsplatsintroduktionen gäller för alla som jobbar eller rörs på arbetsplatsen, även de som är sommararbetare, inhyrda arbetstagare och deltidsanställda. Introduktionen till en byggarbetsplats ska handla om den typen av arbete som ska utföras på just denna arbetsplats.

Arbetsgivaren behöver ge en introduktion till varje arbetstagare när arbetet är nytt, om arbetsuppgifterna eller metoderna ändras, nya maskiner eller verktyg tas i bruk, om det är ett arbetsmoment som blir utfört få gånger, om säkerhetsanvisningarna förbi ses, om det sker ett olycksfall på arbetsplatsen eller om en yrkessjukdom hittas och om arbetet avviker från det normala arbetet.

För att underlätta arbetsplatsintroduktion kan man göra upp en arbetsinstruktionsplan där man steg för steg går igenom saker för att lättare se till att allt blir introducerat och man kan ge en kopia till arbetstagaren så hen kan läsa igenom det igen senare. (Ttk.fi, u.å.).

3.2 Personkort

Byggherren och huvudentreprenören ansvarar båda för att se till att alla som befinner sig på arbetsplatsen har ett personkort som är synligt och som även förutsätts av arbetarskyddslagen. Arbetsgivarna har ansvar att se till så att de egna arbetstagarna och avtalspartners som befinner sig på arbetsplatsen har ett personkort med skattenummer samt att de är införda i det offentliga skattenummerregistret. På arbetsplatsen skall det

också finnas ett dokument som innehåller alla personuppgifter och information över de företag som är verksamma på arbetsplatsen.

Det är arbetsgivaren som skaffar personkort till alla anställda och på personkortet ska det finnas personens namn, fotografi, skattenummer och företagets namn (se figur 6). Det finns även fall där en person inte behöver ha ett personkort, till exempel en person som tillfälligt kommer med en transport till arbetsplatsen behöver inte uppvisa ett personkort. Personkortet krävs inte heller på en arbetsplats där det renoveras eller byggs för en enskild byggherres eget bruk. (Tyosuojelu.fi, u.å.e.).

Figur 6. Personkort.

3.3 Skolningar för arbetstagarna

I detta kapitel behandlas några av de skolningar som företag ofta kräver att man behöver ha för att jobba på en byggarbetsplats i Finland. Efter avklarad skolning får man ett kort som visar att man avklarat skolningen och de flesta kan också ge ut ett elektroniskt kort.

3.3.1 Arbetssäkerhetskort

Arbetssäkerhetskortet (se figur 7) är ett av det vanligaste kortet som byggare behöver ha för att jobba inom branschen då de flesta företag kräver att man har genomgått arbetssäkerhetskursen. Syftet med arbetssäkerhetskortet är att förbättra samarbetet på de gemensamma arbetsplatserna, stärka arbetsvägledningen, ge grundläggande information om arbetarskyddet samt att minska på arbetsolyckor och skadlig påfrestning.

Figur 7. Arbetssäkerhetskort.

Kortet är giltigt i fem år vilket betyder att man vart femte år behöver gå kursen på nytt och bli godkänd i provdelen. (Tyoturvallisuuskortti.fi, u.å.).

3.3.2 Första hjälpen-kort

Första hjälpen är en kurs som alla egentligen borde gå för att hålla sina kunskaper i skick för att kunna agera i olika situationer och olyckor. Under kursen går man igenom flera olika saker man kan stöta på vilken minut som helst, som hur man känner igen en medvetslös person och hur man gör första hjälpen på en som är medvetslös, hjärt-lungräddning och hur man använder defibrillator, kvävningssall, stoppande av kraftiga blödningar, sjukdomsanfall samt hur man kan förebygga olyckor.

Figur 8. Första hjälpen-kort.

Under andra dagen går man igenom mer vardagliga olyckor som hur man tar hand om ett sår, ögon- och huvudskador och brännskador. Efter godkänd kurs får man detta kort och det är giltigt i tre år (se figur 8). (Ensiaputodistus.fi, u.å.).

3.3.3 Heta arbeten-kort

Ett annat kort som är väldigt vanligt på byggarbetsplatser är heta arbeten kortet (se figur 9), det krävs när man skall utföra olika heta arbeten och är i kraft fem år. Hit hör sådana arbetsmoment där det uppstår gnistor, lågor, annan slags värmekälla eller något som är brandfarligt. Om heta arbeten kommer ske på en byggarbetsplats behöver man fylla i en hetaarbetstillstånds blankett för varje arbete som innehåller brandrisker.

Innan man kan få tillståndet behöver utreda farorna man kan orsaka på arbetsplatsen och det görs av utfärdaren av tillståndet samt den som ska utföra arbetet. På blanketten fyller man sedan i vilken typ av arbete det gäller, utredning och bedömningen av farorna, säkerhetsåtgärder som skall tas och hurdan släckutrustning man har. Om arbetet utgör en mycket stor fara för brand eller explosion eller om det på annat sätt är värdefullt behöver utfärdaren kontakta lokala räddningsmyndigheten samt försäkringsbolaget före man inleder arbetet.

Figur 9. Heta arbeten-kort.

Heta arbeten kort som är utgett av SPEK accepteras i Norge och Danmark och SPEK godkänner norska, danska och svenska utfärdade kort medan Sverige inte längre godkänner heta arbeten kort som är utfärdade i andra nordiska länder, om de är utfärdade efter 1.7.2023. (Spek.fi, u.å.).

3.3.4 Vägsäkerhetskort

Detta kort används mest inom infrabyggnad och är därför inte lika vanligt att förekomma på byggarbetsplatsen. Kursen vägskydd 1 (se figur 10) är för de som arbetar på en allmän väg, gator eller andra trafikområden och målet med denna kurs är att öka både arbetsledarnas och arbetstagarnas kunskaper om arbetarskydd och trafiksäkerhet vid vägarbeten. Det här kortet krävs om man regelbundet jobbar med vägarbeten till exempel asfaltarbeten och vägunderhållsarbeten. (Vayla.fi, u.å.).

Figur 10. Vägskydd 1.

Personer som har ansvar för trafik- samt arbetssäkerheten på vägar, gator eller något annat trafikområde så behöver ha kursen Vägskydd 2 godkänd. Målet med kursen Vägskydd 2 är att ge kunskap om de faror som finns med arbete på väg, vad man behöver beakta i planeringsskedet, lagstadgade inspektioner och planer, parternas ansvar på byggarbetsplatsen. För att få kursen Vägskydd 2 (se figur 11) behöver du antingen ha Vägskydd 1 godkänd eller ha Vägskydd 2 från tidigare. (Vayla.fi, u.å.).

Figur 11. Vägskydd 2.

3.3.5 Miljösäkerhetskort

Miljösäkerhetskortet (se figur 12) är relativt nytt för de flesta inom bygnadsbranschen men kommer så småningom bli vanligare och det är giltigt i fem år. Kursen är framtagen för att motivera personalen att jobba för ett mer miljöansvarigt sätt. På denna kurs går man igenom vad lagar, myndighetsföreskrifter, förordningar och standarder säger. (lis.fi, u.å.).

Figur 12. Miljösäkerhetskort.

3.3.6 Utbildning om diisocyanater

Efter 24.08.2023 så krävs det att arbetstagare som använder fog skum eller andra produkter som innehåller polyuretanplaster (PUR) behöver gå en utbildning för säker hantering av diisocyanater. EU har beslutat att man skall reducera på användningen av isocyanater för att skydda de personer som använder produkter eftersom det är allergiframkallande och kan föranleda arbetsrelaterad astma. Leverantörer och återförsäljare av produkter som innehåller diisocyanater är skyldiga att erbjuda kursen åt de som köper produkten. Utbildningen görs på nätet och med leverantörens kurs kod kan man gå utbildningen gratis. (Tukes.fi, 6.2023.).

3.4 Personlig skyddsutrustning

Till arbetstagarens personliga skyddsutrustning hör hjälm, skyddsglasögon, hörselskydd, varselkläder, skyddsskor och handskar och vid behov andningsskydd och sele (se figur 13). Skyddsutrustningen ska uppfylla de krav som ställs och behöver vara lämpliga för det arbete som ska utföras. Val av skyddsutrustning görs ifrån en bedömning av arbetsplatsen där man först tar reda på de saker som kan riskera arbetarnas hälsa och säkerhet, de risker som uppmärksammas ska i första hand minimeras men om det inte är möjligt att minimera varenda risk så bestäms vilken skyddsutrustning som arbetaren behöver använda för att utföra arbetet på ett säkert sätt.

Figur 13. Personlig skyddsutrustning.

Den skyddsutrustning som arbetstagaren använder behöver vara CE-märkt och beroende på vilken typ av skyddsutrustning de använder, till exempel fallskyddsselen ska också vara granskad och godkänd för att man ska få använda den. (Työsuojelu.fi, u.å.f.).

4 Underhållsbesiktningar på byggarbetsplatsen

I detta kapitel behandlas de vanligaste underhållsbesiktningarna som används inom byggnadsbranschen och ges exempel på hur mätningen utförs på arbetsplatsen.

4.1 TR-indikatorn

För att mäta och bedöma arbets säkerheten på en byggarbetsplats använder man TR-indikatorn, förkortningen TR står för finska, talonrakennus som på svenska betyder husbyggnad. Med hjälp av TR-indikatorn mäter man följande punkter (se figur 14):

- Arbetsätt.
- Ställningar, gångbroar och stegar.
- Maskiner och utrustning.
- Fallskydd.
- El och belysning.
- Ordning och avfallshantering.
- Damm.

(Tyosuojelu.fi, u.å.g.)

Man utför TR-mätningen en gång i veckan på byggarbetsplatsen och för mätningen använder man TR-blanketten. Då man gör en TR-mätning så iakttas en del i taget av arbetsplatsen tills man gått igenom hela, sen då man är klar räknar man ihop alla rätt och fel, efter det kan man räkna ut TR-nivås procenten enligt formeln på blanketten. Om man observerat till exempel att ett staket saknas för att förhindra fallrisken så fyller man i ett fel under rätt kategori samt under observation vad felet är och vem som är ansvarig för att åtgärda felet.

Som exempel på hur man räknar ut TR-värdet, om man har granskat 60 objekt på den valda byggarbetsplatsen och det fanns 12 objekt som inte kunde godkännas så enligt formeln på TR-blanketten får man ut ett TR-värde på 80 %. Om alla objekt på byggarbetsplatsen är i skick får man ut ett TR-värde på 100 %, ju högre TR-värde man har på arbetsplatsen desto säkrare är det att jobba och olycksfallen är mindre. (Tyosuojelu.fi, u.å.g.).

RAKENNUSLIKE				
TYÖMAAN NIMI				
TYÖNRO				
MITTAAJA				
PÄIVÄYS				

KOHDE	OIKEIN	YHT.	VÄÄRIN	YHT.
1. TYÖSKENTELY				
2. TELINEET, KULKUSILLAT JA TIKKAAT				
3. KONEET JA VÄLINEET				
4. PUOTOAMIS-SUOJAUS				
5. SÄHKÖ JA VALAISTUS				
6a. JÄRJESTYS JA JÄTEHUOLTO				
6b. POLYISYYS				
	OIKEIN YHTEENSÄ		VÄÄRIN YHTEENSÄ	
$\text{TR-TASO} = \frac{\text{OIKEIN (KPL)}}{\text{OIKEIN + VÄÄRIN (KPL)}} \times 100 = \text{---} \times 100 = \text{---} \%$				
HUOMAUTUKSET		VASTUUHENKILO	KORJATTU PVM	

Figur 14. TR-blankett.

4.2 MVR-indikatorn

MVR-indikatorn (se figur 15) används främst inom infra byggande och fungerar på samma sätt som TR-indikatorn där man mäter följande punkter:

- Arbete och användning av maskiner.
- Materiel.
- Skydd och varningsområden.
- Kör- och gångeleder.
- Ordning och lagring.

(Tyosuojelu.fi, u.å.h.).

Man kan använda MVR-indikatorn för att göra en arbetarskyddsinspektion med då behöver man uppmärksamma om en observation kräver åtgärder eller inte eftersom MVR-indikatorns kriterier överstiger lagens minimikrav. (Tyosuojelu.fi, u.å.h.).

16 LOMAKKEET

mvr
MITTARI
2017

PÄIVÄMÄÄRÄ _____
YRITYS _____
TYÖMÄÄ / TYÖNUMERO _____
MITTAAJA _____

EDLLISEN MITTAUKSEN PVM ____ / ____ PUUTTEET KORJATTU

MITTAUSKOHDDE	OIKEIN	YHT.	VÄÄRIN	YHT.
1. TYÖSKENTELY JA KONEEN KÄYTTÖ • SUOJAINTEN KÄYTTÖ JA RISKINOTTO				
2. KALLUSTO • TYÖKONEET JA NOSTOKALLUSTO • PIENKALLUSTO • TELINEET, TYÖPUKIT, TIIOKAAT, KULKUSILLAT, PORTAAT • SÄÄRÖISTYS • VALAISTUS • EMULSIOPANOSTUSLAITE • PELASTAUTUMISKONTTI				
3. SUOJAJUKSET JA VAROALUEET • PUHTAAMISUOJAUS • SORTUMÄÄRÄ • KONEIDEN VAROALUEET				
4. AJO- JA KULKUVÄYLÄT • ULKOPILOJINEN LIKENNE JA KEVYT LIKENNE • TYÖMAATIT • KULKUTIET • PELASTAUTUMISEN JÄRJESTÄMINEN				
5. JÄRJESTYS JA VARASTOINTI • TILSJÄRJESTYS • JÄRJESTIET • VAARALLISTEN AINEIDEN SÄILYTYKSEN JA VARASTOINTI • ILMANLAATU JA PÖLYNHALLINTA				
	OIKEIN YHT:		VÄÄRIN YHT:	

MVR-TASO $\frac{\text{OIKEIN (KPL)}}{\text{OIKEIN + VÄÄRIN (KPL)}} \times 100$ _____ $\times 100 =$ _____ %

KORJATTAVAA	VASTUUHENKILÖ	KORJATTU PVM

TYÖNANTAJAN EDUSTAJA _____ TYÖNTEKIJÖIDEN EDUSTAJA _____

Figur 15. MVR-indikatorn.

5 Diskussion

Målet med examensarbetet var att upprätta en säkerhetshandbok som på ett förtydligande sätt ger information om vad som gäller för arbets säkerheten och hur företaget sköter arbets säkerhetsfrågor på sina byggarbetsplatser.

Den information som tagits upp i examensarbetet är främst enligt beställarens begäran så en del information gällande arbets säkerheten kan vara utlämnad. Ämnen som man kunde belysa mera är säkerheten för olika arbetsmoment, arbets säkerhetens betoning i avtal med mera.

Säkerhetshandboken (se bilaga 5) som har blivit gjord har varit en utmaning att göra eftersom det inte har funnits jämförbara manualer att utgå från men grunden för handboken den har blivit bra och kommer att vidare utvecklas vartefter och enligt nya direktiv som kommer i framtiden. Handboken och examensarbetet tror jag kommer hjälpa både nyanställda samt de som är arbetsledare med att ge förtydligande information om arbets säkerheten och vad de olika lagarna och förordningarna säger.

Detta arbete kan man bra vidareutveckla med tanke på arbets säkerhetens breda omfattning, så ifall företaget känner att de vill utveckla arbetet är detta en bra grund att utgå ifrån.

6 Källförteckning

Arbetskyddslag 738/2002. [Online] Hämtad från:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2002/20020738> [hämtad 6.2.2024]

Ensiaputodistus.fi, u.å. *Första Hjälp* FHJ 1 16t. [Online] Hämtad från:

<https://www.ensiaputodistus.fi/se/info/kursbeskrivningar/ensiapukurssi-ea-1> [hämtad 11.3.2024]

Lis.fi, u.å. *Miljöskyddskortutbildningen*. [Online] Hämtad från:

<https://lis.fi/koulutukset/turvakorttikoulutukset/miljosakerhetskort/> [hämtad 14.4.2024]

Spek.fi, u.å. *Heta arbeten*. [Online] Hämtad från:

<https://www.spek.fi/koulutus/turvallisuuskortit/tulityo/> [hämtad 11.3.2024]

Statsrådets förordning om säkerheten vid byggarbeten 205/2009. [Online] Hämtad från:

<https://www.finlex.fi/sv/laki/ajantasa/2009/20090205#L1P3> [hämtad 4.3.2024]

Suomi.fi. (2022.) *Förhandsanmälan om byggarbete*. [Online] Hämtad från:

<https://www.suomi.fi/service/forhandsanmalan-om-byggarbete-regionforvaltningsverket/b1d116c0-df37-40d4-bfb4-2cf161c8cd9e> [hämtad 4.3.2024]

Ttk.fi, u.å. *Introduktion och arbetsinstruktion*. [Online] Hämtad från:

<https://ttk.fi/sv/arbets sakerhet/ansvar-och-skyldigheter/arbetsgivarens-allmannaskyldigheter/introduktion-och-arbetsinstruktion/> [hämtad 7.4.2024]

Tukes.fi, 6.2023. *Utbildningskrav för att använda diisocyanater*. [Online] Hämtad från:

<https://tukes.fi/sv/-/utbildningskrav-for-att-anvanda-diisocyanater> [hämtad 24.4.2024]

Tvk.fi, 2023. *Antalet arbetsplatsolyckor minskade, men olycksfrekvensen ökade inom byggnadsbranschen år 2022*. [Online] Hämtad från:

<https://www.tvk.fi/sv/nyheter-och-bloggar/nyheter/2023/antalet-arbetsplatsolyckor-minskade-men-olycksfrekvensen-okade-inom-byggnadsbranschen-ar-2022/> [hämtad 2.6.2024]

Työturvallisuuskortti.fi, u.å. *Arbetskyddskortet*. [Online] Hämtad från:

<https://tyoturvallisuuskortti.fi/sv/arbets sakerhetskortet/> [hämtad 11.3.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.a. *Arbetskyddsbrott*. [Online] Hämtad från:

<https://tyosuojelu.fi/sv/arbetskydd-pa-arbetsplatsen/ansvarsfordelning/arbetskyddsbrott> [hämtad 11.3.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.b. *Farobedömning*. [Online] Hämtad från:

<https://tyosuojelu.fi/sv/arbetskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning> [hämtad 21.4.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.h. *MVR-indikatorn*. [Online] Hämtad från:

<https://tyosuojelu.fi/sv/arbetskydd-pa-arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/mvr-indikatorn> [hämtad 14.4.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.e. *Personkort och skattenummer*. [Online] Hämtad från:

<https://tyosuojelu.fi/sv/gra-ekonomi/personkort-och-skattenummer> [hämtad 4.3.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.c. *Riskbedömning*. [Online] Hämtad från:
<https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning>
[hämtad 21.4.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.f. *Skyddsutrustning i arbetet*. [Online] Hämtad från:
<https://tyosuojelu.fi/sv/arbetsforhallanden/skyddsutrustning-i-arbetet> [hämtad
14.4.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.g. *TR-indikatorn*. [Online] Hämtad från:
[https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/matning-av-
arbetsforhallandena/tr-indikatorn-](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/tr-indikatorn-) [hämtad 4.3.2024]

Työsuojelu.fi, u.å.d. *Undervisning och handledning*. [Online] Hämtad från:
<https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/undervisning-och-handledning>
[hämtad 7.4.2024]

Väylä.fi, u.å. *Utbildningar om vägsäkerhet*. [Online] Hämtad från:
<https://vayla.fi/sv/tjansteproducenter/serviceproducenter/utbildningar-om-vagsakerhet>
[hämtad 11.3.2024]

Figurförteckning

Figur 1. Signalschema vid lyftarbete. Hämtad från:

<https://www.byggnadsarbetaren.se/kranforare-larmar-livsfara-vid-lyft-varje-dag/>

Figur 2. Farobedömning. Hämtad från: [https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning)

[arbetsplatsen/farobedomning](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning)

Figur 3. Riskbedömning. Hämtad från: [https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning)

[arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning)

Figur 4. Risk klassificering. Hämtad från: Figur 5. Planering av åtgärd. Hämtad från:

<https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning>

Figur 5. Planering av åtgärd. Hämtad från: [https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning)

[arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/farobedomning/riskbedomning)

Figur 6. Personkort. Hämtad från: [https://www.vastuugroup.fi/fi-fi/tiedotteet/valttikortti-](https://www.vastuugroup.fi/fi-fi/tiedotteet/valttikortti-uudistuu-26092022)

[uudistuu-26092022](https://www.vastuugroup.fi/fi-fi/tiedotteet/valttikortti-uudistuu-26092022)

Figur 7. Arbetssäkerhetskort. Hämtad från: <https://tyoturvallisuuskortti.fi/kortti/>

Figur 8. Första hjälpen-kort. Hämtad från: [Första Hjälpen FHJ 1 ® 16 t | Punainen Risti](https://www.punainenristi.fi/ensiapu)

[Ensiapu \(ensiaputodistus.fi\)](https://www.punainenristi.fi/ensiapu)

Figur 9. Heta arbeten-kort. Hämtad från:

<https://lis.fi/koulutukset/turvakorttikoulutukset/tulityokortti/>

Figur 10. Vägskydd 1. Hämtad från: [https://www.alertum.fi/uutiset/vuosi-2020-tuo-](https://www.alertum.fi/uutiset/vuosi-2020-tuomuutoksia-tieturva-1-koulutukseen/)

[muutoksia-tieturva-1-koulutukseen/](https://www.alertum.fi/uutiset/vuosi-2020-tuomuutoksia-tieturva-1-koulutukseen/)

Figur 11. Vägskydd 2. Hämtad från: [https://www.alertum.fi/koulutukset/tieturva-2-](https://www.alertum.fi/koulutukset/tieturva-2-korttikoulutus/)

[korttikoulutus/](https://www.alertum.fi/koulutukset/tieturva-2-korttikoulutus/)

Figur 12. Miljösäkerhetskort. Hämtad från:

<https://lis.fi/koulutukset/turvakorttikoulutukset/miljosakerhetskort/>

Figur 13. Personlig skyddsutrustning. Designad och hämtad från: canva.com

Figur 14. TR-blankett. Hämtad från: [https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/tr-indikatorn-)

[arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/tr-indikatorn-](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/tr-indikatorn-)

Figur 15. MVR-indikatorn. Hämtad från: [https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/mvr-indikatorn)

[arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/mvr-indikatorn](https://tyosuojelu.fi/sv/arbetarskydd-pa-arbetsplatsen/matning-av-arbetsforhallandena/mvr-indikatorn)

Bilageförteckning

Bilaga 1. Signalschema vid lyftarbete.

HAND- OCH ARMSIGNALER		SIGNALSCHEMA FÖR LYFTINRÄTTNINGAR				MUNTliga MEDDELANDEN
1.	2.	3.	4.	5.	6.	
Upp / Hissa	Ner / Fira	Bom upp / Res bom	Bom ner / Sänk bom	Bom ut / Teleskop ut	Bom in / Teleskop in	
7.	8.	9.	10.	11.	12.	
Sväng i riktning	Förflytta till	Stopp / Stanna	Hastigt stopp	Huvudspel	Hjälpspel	
<p>1. Lär dig signalerna 2. Placera dig rätt 3. Kontrollera att lasten är rätt kopplad 4. Ge tydliga tecken 5. Undvik sneddrag</p>			<p>© Copyright Utgåva 1 - 2013-08 Lifting & Safety International AS</p> <p>www.binsell.se +46 8 722 85 00</p>		<p>1. Lär dig radios funktioner 2. Prova förbindelsen innan lyftoperationen 3. Tala långsamt och tydligt 4. Om kranföraren inte ser lasten, informera kontinuerligt 5. Undvik missbruk av radioförbindelsen</p>	

Bilaga 2. TR-blankett.

RAKENNUSLIKE	
TYÖMAAN NIMI	
TYÖNRO	
MITTAAJA	
PÄIVÄYS	

Työterveyslaitos

KOHDE	OIKEIN	YHT.	VÄÄRIN	YHT.
1. TYÖSKENTELY				
2. TELINEET, KULKUSILLAT JA TIKKAAT				
3. KONEET JA VÄLINEET				
4. PUTOAMIS- SUOJAUS				
5. SÄHKÖ JA VALAISTUS				
6a. JÄRJESTYS JA JÄTEHUOLTO				
6b. PÖLYISYYS				
	OIKEIN YHTEENSÄ		VÄÄRIN YHTEENSÄ	

$$\text{TR-TASO} = \frac{\text{OIKEIN (KPL)}}{\text{OIKEIN + VÄÄRIN (KPL)}} \times 100 = \text{---} \times 100 = \text{---} \%$$

HUOMAUTUKSET	VASTUUHENKIÖ	KORJATTU PVM

TYÖNANTAJAN EDUSTAJA

TYÖNTEKIJÖIDEN EDUSTAJA

Bilaga 3. MVR-indikatorn.

16 LOMAKKEET

PÄIVÄMÄÄRÄ _____

YRITYS _____

TYÖMAA / TYÖNUMERO _____

MITTAAJA _____

 EDELLISEN MITTAUKSEN PVM ____ / ____ PUUTTEET KORJATTU

MITTAUSKOHDE	OIKEIN	YHT.	VÄÄRIN	YHT.
1. TYÖSKENTELY JA KONEEN KÄYTTÖ • SUOJAINTEN KÄYTTÖ JA RISKINOTTO				
2. KALUSTO • TYÖKONEET JA NOSTOKALUSTO • PIENKALUSTO • TELINEET, TYÖPUKIT, TIKKAAT, KULKUSILLAT, PORTAAT • SÄHKÖISTYS • VALAISTUS • EMULSIOPANOSTUSLAITE • PELASTAUTUMISKONTTI				
3. SUOJAUKSET JA VAROALUEET • PUTOAMISSUOJAUS • SORTUMAVAARA • KONEIDEN VAROALUEET				
4. AJO- JA KULKUVÄYLÄT • ULKOPUOLINEN LIIKENNE JA KEVYT LIIKENNE • TYÖMAATIED • KULKUTIED • PELASTAUTUMISEN JÄRJESTÄMINEN				
5. JÄRJESTYS JA VARASTOINTI • YLEISJÄRJESTYS • JÄTEASTIAT • VAARALLISTEN AINEIDEN SÄILYTYS JA VARASTOINTI • ILMANLAATU JA PÖLYNHALLINTA				
	OIKEIN YHT:		VÄÄRIN YHT:	

$$\text{MVR-TASO} = \frac{\text{OIKEIN (KPL)}}{\text{OIKEIN + VÄÄRIN (KPL)}} \times 100 = \text{_____} \times 100 = \text{_____} \%$$

KORJATTAVAA	VASTUUHENKILÖ	KORJATTU PVM

TYÖNANTAJAN EDUSTAJA _____

TYÖNTEKIJÖIDEN EDUSTAJA _____

Bilaga 4. Förhandsanmälan för byggprojekt.

FÖRHANDSANMÄLAN FÖR BYGGPROJEKT

1 Den som i huvudsak genomför projektet eller huvudentreprenören	Namnet på den som i huvudsak genomför byggprojektet		
	Adress		
	Kontaktperson	Telefon och e-postadress	
2 Byggarbetsplatsens namn och kontaktuppgifter	Byggarbetsplatsens namn		
	Adress		
	Ansvarig person på byggarbetsplatsen	Telefon och e-postadress	
3 Byggherrens eller beställarens namn och kontaktuppgifter	Byggherre (Srf 205/2009 6 §)		
	Adress		
	Kontaktperson	Telefon och e-postadress	
4 Byggherrens ansvariga säkerhetskoordinator	Säkerhetskoordinator (Srf 205/2009 5 §)		
	Adress		
5 Uppgifter om byggprojektet	Husbyggnad ☐ nybyggnad ☐ sanering Produkt ☐ radhus, småhus ☐ flervåningshus ☐ affärs-, kontorsbyggnad ☐ industribyggnad, lager ☐ annan, vilken? Bärande stomme ☐ betong ☐ stål ☐ stål + betong ☐ trä ☐ annan, vilken?	Jord- och vattenbyggnad Produkt ☐ grundschakt ☐ rörschakt ☐ gata, väg, landväg, järnväg ☐ bro ☐ beläggning, krossning ☐ led, damm, bassäng ☐ brygga, kanal, hamn ☐ vattenbehand.anläggning ☐ berggrum, sprängning ☐ el- eller telefonlinje ☐ annan, vilken? _____	
	Byggmetod ☐ helelement ☐ delelement ☐ uppförd på platsen ☐ underhåll ☐ annan, vilken? Objektets storlek Våningar _____ Våningsyta _____ Volym _____		
6 Typ av byggprojekt	Enligt arbetsprestation ☐ Helhetsansvarsbyggande ☐ Eget bygge ☐ Helhetsentreprenad ☐ Helhetsentrepr., VVS & el	Enligt vederlag ☐ Helhetpris ☐ Enhetspris ☐ Mot faktura ☐ Målspris ☐ Arbetsledning	
	☐ Gemensam entreprenad ☐ Delentreprenad ☐ Projektledningsentrepren. ☐ Industribyggnad, lager		
7 Säkerhets- och dispositionsplaner, kartläggningar	Säkerhetsplaner som krävs (Srf 205/2009 7-11 §)		
	Användningsplan för byggplatsomr. ☐ Ja ☐ Nej Sprängningsplan ☐ Ja ☐ Nej Elektrifierings- och belysningplan ☐ Ja ☐ Nej Schaktningsplan ☐ Ja ☐ Nej Plan för montering av element ☐ Ja ☐ Nej Ställningsplan ☐ Ja ☐ Nej Fallskyddsplan ☐ Ja ☐ Nej Rivningsplan ☐ Ja ☐ Nej Byggherrens säkerhetsdokument ☐ Ja ☐ Nej Genomförd asbestkartl. ☐ Ja ☐ Nej		
8 Byggarbetsplatsens planerade varaktighet	datum då arbetet inleds: _____ datum då arbetet upphör: _____		
9 Uppskattat antal arbetstagare på byggarbetsplatsen och genomsnittlig bemanning	Arbetstagare	max. antal	igenomsnitt
	den som i huvudsak genomför byggprojektet	_____	_____
övrige	_____	_____	

10 Antal arbetsgivare och egenföretagare på byggarbetsplatsen	Underleverantör	Underordnade sidoentreprenader	Sidoentreprenader	Egenföretagare	Planeringsbyråer
11 De utvalda arbetsgivarna och egenföretagarnas kontaktuppgifter	Företagetsnamn				
	Adress				
	Ansvarspersonens namn	Telefon och e-post			
	Arbetsuppgift, arbetsobjekt				
	Företagetsnamn				
	Adress				
	Ansvarspersonens namn	Telefon och e-post			
	Arbetsuppgift, arbetsobjekt				
	Företagetsnamn				
	Adress				
	Ansvarspersonens namn	Telefon och e-post			
	Arbetsuppgift, arbetsobjekt				
	Företagetsnamn				
	Adress				
	Ansvarspersonens namn	Telefon och e-post			
	Arbetsuppgift, arbetsobjekt				
	Företagetsnamn				
	Adress				
	Ansvarspersonens namn	Telefon och e-post			
	Arbetsuppgift, arbetsobjekt				
12 Övrigt viktig information	Övrigt, t.ex. avbrott i arbetet				
13 Datum och underskrift	Datum	Underskrift			
		Namnförtydligande			

Den här ansökan sparas i arbetarskyddsmyndighetens ärendehanteringssystem och/eller tillståndsregister. Närmare uppgifter om behandlingen av personuppgifterna hos arbetarskyddsmyndigheten och den registerades rättigheter samt den registeransvariga och datasäkerhetsansvarigas kontaktuppgifter finns på adressen www.tyosuojelu.fi under Dataskydd.

Säkerhetshandbok

Innehållsförteckning

1	Företaget	3
2	Skyddsutrustning.....	3
3	Företagshälsovård.....	4
4	Arbetarskyddet	4
5	Skolningar	5
6	Introduktion.....	5
7	Anmälningar och syner	5
8	Möten	7
8.1	Startmöte:	7
8.2	Morgonmöte:	7
8.3	Veckomöte:.....	8
8.4	Månadsmöte:	8
9	Säkerhetsmätningar	8
10	Kemikaliehantering	9
11	Faro- och riskbedömning	9
12	Säkerhetsbeskrivning för arbetsmoment	11
12.1	Rivningsarbete.....	11
12.2	Betongarbete	11
12.3	Träarbete	12
12.4	Metallarbete.....	12
12.5	Lyftarbeten.....	13
13	Checklista för arbetsintroduktion.....	13

1 Företaget

Timberg Bygg & Renovering Ab

Verksamhetspunkt: Lagervägen 7, 65610 Korsholm

Företaget är verksamma främst inom Österbotten men tar även på olika projekt runt om i Finland, till verksamhetsområdet hör helhetsentreprenader, delentreprenader och nyckel i handprojekt. I företaget arbetar 24st varav 5st jobbar på kontoret/lager, 4st arbetsledare och 15st byggare varav 2st av dem även har VVS utbildning. För år 2023 var företagets omsättning runt 1,3 miljoner euro.

2 Skyddsutrustning

Varje arbetstagare har sin egna personliga skyddsutrustning som används varje dag de är på en byggarbetsplats och kompletteras vid behov beroende på typen av arbetet som ska utföras. Till varje arbetstagares personliga skyddsutrustning hör:

- Hjälms.
- Skyddsglasögon.
- Hörselskydd.
- Skyddshandskar.
- Varselkläder.
- Skyddsskor.
- Andningsskydd.
- Vid behov finns selar tillförfogande.

Skyddsutrustningen som används uppfyller de krav som ställs, är CE-märkta och skyddsutrustningen som kräver granskningar är granskade och godkända före användning såsom fallskyddsselen.

Valet av skyddsutrustning görs ifrån en bedömning av arbetsplatsen där man först tar reda på de saker som kan riskera arbetarnas hälsa och säkerhet, om det inte är möjligt att minimera risken tillräckligt så görs en ny bedömning där man tar reda hurdan skyddsutrustning och säkerhetsåtgärder som behöver vidtas för att utföra arbetet på ett säkert sätt.

3 Företagshälsovård

Företaget har en godkänd verksamhetsplan och arbetsplatsutredning från företagshälsovården.

4 Arbetarskyddet

I företaget finns en arbetarskyddsfullmäktige som jobbar med arbetarskyddsfrågor i samarbete med arbetsgivaren. Alla arbetstagare erbjuds kostnadsfria skolningar för arbets säkerhetskort, heta arbeten kort och första hjälpen kort, dessa kort krävs för att utföra arbete på byggarbetsplatserna.

Arbetarskyddsfullmäktige:

Ersättare:

5 Skolningar

För varje arbetstagare ordnas skolningar för att upprätthålla sina kompetenser inom arbetssäkerhet, heta arbeten och första hjälpen.

Varje arbetstagare behöver dessutom gå en utbildning gällande diisocyananer för att få använda produkter som innehåller polyuretanplaster (PUR). Utbildningen krävs för att produkter som innehåller PUR är allergiframkallande och kan föranleda arbetsrelaterad astma. Utbildningen är gratis att göra och utförs på nätet.

6 Introduktion

En arbetsplatsintroduktion ges till varje arbetstagare som jobbar i företaget och är obligatorisk att utföra. I introduktion går man igenom arbetet, arbetsuppgifterna, arbetsmetoder, maskiner och verktyg. För nyanställda går man igenom detta men även mera ingående om företaget och dess personal, för att underlätta introduktionstillfället går man steg för steg igenom en arbetsintroduktionsplan för att lättare komma ihåg att introducera allt och en kopia ges även till arbetstagaren efter tillfället.

7 Anmälningar och syner

Vero.fi

Anmälan om alla arbetstagares uppgifter, görs den 5:e dagen i den andra månaden efter redovisningens utgång.

<https://www.vero.fi/sv/foretag-och-samfund/skatter-och-avgifter/anmalan-om-byggande/uppgifter-om-arbetstagare/>

Avi.fi

Förhandsanmälan om byggnadsarbete, lämnas in till närmsta kontor och innan byggnadsarbetet påbörjas.

<https://tyosuojelu.fi/sv/arendehantering-och-kontaktinformation/-tillstand-och-anmalning/forhandsanmalan-om-byggarbete>

Stad / Kommun

Ansvarig arbetsledaren informerar byggnadstillsynen om att arbetet har påbörjats.

<https://korsholm.fi/boende-och-samhalle/byggnadstillsyn/ansokan-om-lov-och-blanketter/huvudprojekterare-och-ansvariga-arbetsledare>

Inledande möte

Vid inledande mötet preciserar man vad som krävs av den som påbörjar ett byggprojekt för att omsorgsplikten ska uppfyllas. Med omsorgsplikten menas här att den som inleder projektet bär ansvaret för att planerna och byggloven är förenliga med lagar och förordningar. Vid det inledande mötet bör huvudentreprenören och ansvariga arbetsledaren närvara och om möjligt andra sakkunniga som byggnadstillsynen kräver.

Läges syn

Vid lägesynen säkerställs det att byggnaden är i rätt storlek enligt bygglovet och att den byggts på rätt plats och har rätt höjd, lägesynen beställs då sockeln är färdigställd.

Konstruktionssyn

Konstruktionssynen begärs då de bärande konstruktionerna och vattentaket har monterats och konstruktionerna är synliga. Konstruktionsplaneringen behöver lämnas till byggnadstillsynen innan konstruktionssynen kan hållas.

Ibruktagningssyn

Innan man kan börja använda byggnaden behöver en ibruktagningssyn hållas, vid synen ska de delar av byggnaden som tas i bruk uppfylla kraven för hälsa och säkerhet. Några saker som beaktas är: tak säkerheten är monterad, elgranskningsprotokoll, provtryckningsprotokoll av bruksvattenledningar, ventilationens injustering, brandvarnare och synliga utrymningsskyltar.

Slut syn

För att slutsynen ska kunna hållas behöver alla nödvändiga syner som angetts i bygglovet vara gjorda och byggnadsarbetet är färdigt. Byggnaden med omgivning ska kunna tas i bruk, vid slutsynen lämnas bygglovet inspektionsprotokoll in till byggnadstillsynen.

<https://korsholm.fi/boende-och-samhalle/byggnadstillsyn/syner-och-inspektioner>

Anmälningar till städer / kommuner kommer att ändras i samband med den nya bygglagen som träder i kraft 1.1.2025.

8 Möten

8.1 Startmöte:

Startmöte hålls mellan huvudentreprenören och beställaren samt sido- och underentreprenörer. På mötet går man igenom bland annat följande saker:

- Omfattningen av projektet i fråga.
- Hur det är tänkt att det ska utföras.
- Vilka olika organisationer är inblandade.
- Hur ser tidtabellen ut.
- Ansvarsfrågor.
- Syner och kontroller.

8.2 Morgonmöte:

Syftet med morgonmötet är att snabbt gå igenom hur det ser ut och vad som ska ske under dagen.

- Vad avslutades igår?
- Hur ser dagens program ut?
- Har något ändrat?
- Har problem uppstått?
- Finns det tillräckligt med arbetare?

8.3 Veckomöte:

På veckomötet går man igenom hur veckans arbete har gått och ser över vad som skall göras de kommande två veckorna.

- Hur går arbete framåt i förhållande till tidsplanen.
- Händelser under den gångna veckan, bra / dåliga saker.
- Hur ser följande veckas arbete ut.
- Har det uppkommit några ändringar i planeringen.
- Andra frågor.

Deltagare är främst platschef, arbetsledare och arbetare.

8.4 Månadsmöte:

På månadsmötet går man till stor del igenom samma saker som på veckomötet men man tar också upp hur det ser ut ekonomiskt. Deltagare på månadsmöten är främst platschefer, arbetsledare, UE:s arbetsledare, planerare, beställaren eller dennes representanter.

9 Säkerhetsmätningar

TR-mätningar:

Varje vecka utförs TR-mätningar på varje arbetsplats för att följa med arbetssäkerheten, arbetar alla på ett bra sätt eller behöver saker ändras på för att man ska kunna arbeta säkrare. TR-mätningen görs med TR-blanketten eller med hjälp av Sokopros TR-mätare.

MVR-mätningar och damm mätningar utförs ifall projektet i fråga kräver det.

Arbetsplatsdagboken fylls i varje dag av arbetsledaren där man skriver upp bland annat vilka arbeten som är påbörjade, pågående och färdiga arbeten. Har det uppstått störningar eller ändringar, arbetsstyrkan, direktiv, besiktningar med mera. För detta ändamål används Sokopro också.

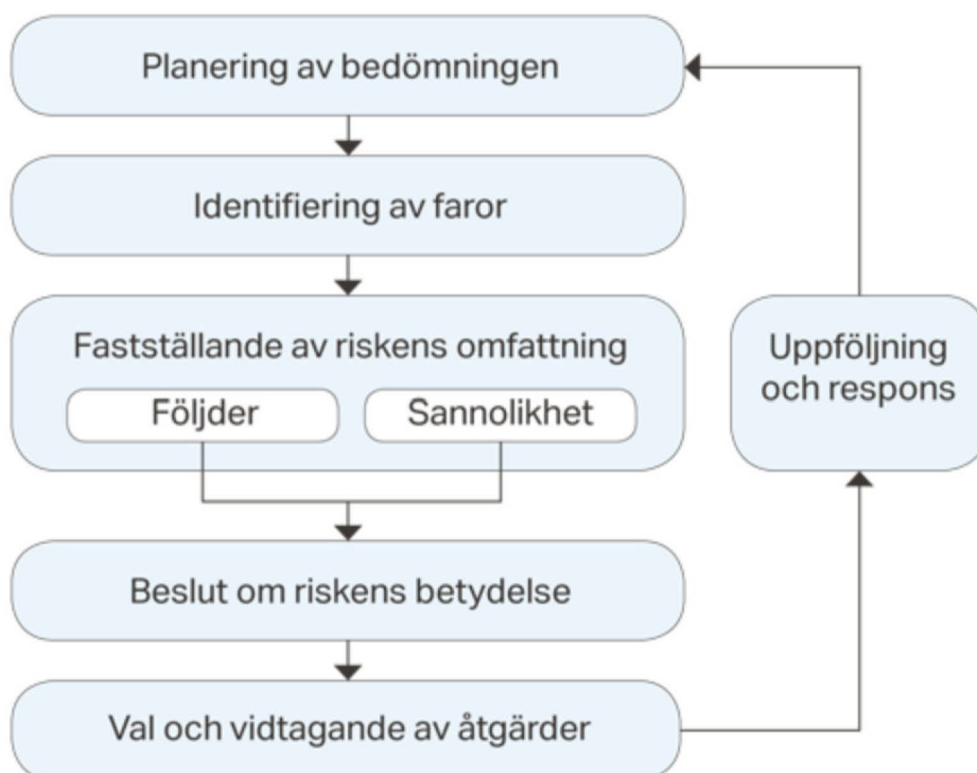
10 Kemikaliehantering

För varje projekt där kemikalier kommer att användas ska man göra upp en kemikalieförteckning som innehåller de kemikalier som används och hurdan fara de utgör för arbetstagarna. I samband med riskbedömningen tar man reda på farorna som kemikalierna utgör och hur man ska minska på risken för olyckor.

11 Faro- och riskbedömning

För varje projekt ska man göra en farobedömning där man reder ut vilka faror som finns och vilka risker de medför sig, för att lättare göra detta kan man göra det på samma gång som då man går igenom projektet före projektstarten.

När man vet vilka risker som finns / kommer finnas på arbetsplatsen så går man systematiskt igenom alla risker och kommer överens om hur man ska göra för att minimera risken, eller om den inte går att minimera helt så behöver man reda ut hur man ska utföra arbetet på ett säkert sätt.

Som arbetstagare har du som skyldighet att informera arbetsgivaren och arbetarskyddsfullmäktige om du ser något som kommer att äventyra andras hälsa eller säkerhet, hit hör bland annat:

- Maskiner eller verktyg som inte är i användbart skick.
- Arbetsmetoder.
- Psykosociala och fysiska arbetsförhållandena.

		6->7	3->5	1->2	>36	24->35	12->23	<11						
Riskhantering		Sannolikhet (1-7)	Inverkan (1-7)	Totalt (prioritet)	Planeringsskede	Byggnadsskede	Slutskede	Hanteringsstrategi	Ansvar					
Projektrisken														
1	Planeringen halvklar vid byggstart	3	5	15	x	x		Ha kontakt med planerarna för att följa upp hur det går framåt	ARK RAK HE					
2	Ändring och tillägsarbete	4	6	24		x	x	Genomgång om utförandet med kunden, få dem inse vad som sker med projektet vid sena ändringar	HE					
3	Budgeten håller inte / pris ökning pga värdsläge	4	7	28	x	x	x	Följa upp varje månad för att se om det går ut mera pengar än planerat	HE					
4	Brister i resurshanteringen	5	7	35	x	x	x	Noggrann planering av vad som behövs och när det behövs	HE					
5	Tidsplanen håller inte	4	7	28	x	x	x	Snabbt reda ut vad som orsakar förseningen och hur man kan lösa det	HE					
6	UEs förseningar	3	5	15		x	x	Håll kontakt med dem och följ upp	HE UE					
Tekniska risker														
1	Arbetsolyckor	2	6	12		x	x	Åtgärda fel på maskiner, ställningar mm	HE UE					
2	Fuktproblem i betong eller andra material	6	7	42		x	x	Planera tillräckligt lån torktid och ha med i budgeten för hyring av torkmaskiner vid behov	HE					
3	Leverans förseningar	3	6	18		x	x	Ta kontakt med leverantör och följ upp hur det framskider med leveransen	HE					
4	Materialsador vid överlåtande	3	6	18		x	x	Kolla genom leveransen och reklamera vid behov	HE UE					
5	Vattensador	5	7	35		x	x	Kontroller på rör och anslutningar, kontroll över skador som uppstår	HE UE					
6	Reparationer pga av slarv i tidigare skeden	2	5	10		x	x	Gör kvalitetsgranskningar efter varje skede för att minska på dubbelarbete	HE UE					

Riskhanteringsmall exempel

12 Säkerhetsbeskrivning för arbetsmoment

12.1 Rivningsarbete

Vid rivning är det viktigt att känna till byggnadens konstruktion, var finns bärande konstruktioner och om det finns material i byggnaden som är farliga för hälsan. Före rivningen sker behöver man göra upp en plan,

- Vad skall rivas,
- Hur gammal är konstruktionen, behövs asbestkartläggning utföras,
- Hur skall arbetet utföras,
- Finns det skadliga ämnen i konstruktionen,
- Behöver en del av byggnaden stabiliseras före rivningsarbetet, till exempel vid rivning av bärande vägg,
- Hurdan skyddsutrustning skall användas,
- Hur förebyggs riskerna, belastningsergonomi, buller, vibrationer.

12.2 Betongarbete

Vid arbete med betong är det viktigt att gå igenom hur gjutningen skall utföras med så han eller hon vet hur det är planerat, om maskinisten är långt borta från arbetsområdet är det bra att gå igenom signaltecken före så att man förstår varandra, vid behov användning av radio. Personlig skyddsutrustning ska alltid användas vid betongarbete samt skyddshandskar och skyddsglasögon.

Om betongarbetet sker på hög höjd behöver man se till att det finns fallskydd och vid behov använda sig av skyddssele.

När man sågar eller slipar torr betong är det viktigt att använda en godkänd mask för att minska på inandningen av kvartsdamm som är ett skadligt ämne.

12.3 Träarbete

Vid träarbete uppstår det mycket vibrationer, buller, damm med mera och det är ett fysiskt krävande arbete. Vibrationsskador är inte ovanligt i byggnadsbranschen och för att undvika det kan man använda sig av verktyg som är tillverkade för att ge mindre vibrationer.

När man ska städa bort byggdamm är det bäst att använda sig av en dammsugare och suga upp dammet i stället för att sopa då det oftast slutar i att stor del av det fina dammet flyger i luften som sen andas in.

På en byggarbetsplats är det för det mesta väldigt mycket ljud från olika maskiner och verktyg, användning av hörselskydd är viktigt för att förhindra öronskador som uppstår när man blir utsatt för höga ljud under en lång tid.

12.4 Metallarbete

Vid metallarbete framkommer det väldigt ofta höga ljud från maskiner och vid arbete så användning av hörselskydd är viktigt för att förhindra öronskador som uppstår när man blir utsatt för höga ljud under en lång tid. Man kommer lätt i kontakt med olika kemiska ämnen som kan vara skadliga för huden och kroppen så användningen av personliga skyddsutrustningen följs så långt som möjligt.

Vid metallarbete kan man också bli utsatt för en hel del vibrationer då man använder olika maskiner med ett fast grepp som till exempel slipmaskiner eller mutterdragare. Vid svetsning och slipning uppstår allergiframkallande ämnen så användningen av ett bra och godkänt andningsskydd ska användas.

12.5 Lyftarbeten

Vid lyftarbeten behöver det alltid finnas en lyft- och monteringsplan där det ska framkomma bland annat,

- Vem som är ansvarig samt ansvariga för olika delar i monteringen,
- Beskrivning av platsen
- Elementens monteringsordning med märkning på element samt vikt,
- Beskrivning hur lyftet ska gå till, på vilket sätt lyfts elementen och vilken typ av lyftutrustning man har valt,
- Beskrivning över hur lyftutrustningen kontrolleras,
- Hur stabiliseras element efter monteringen,
- Var det är möjligt att mellanlagra elementen samt hur de ska lagras,
- Hurdan personlig skyddsutrustning ska användas,
- Används ställningar, sax lift eller annan utrustning,
- Är den arbets- och personliga skyddsutrustningen granskade och besiktade.

13 Checklista för arbetsintroduktion

CHECKLISTA FÖR ARBETSINTRODUKTION

Företagets namn, adress, telefonnummer, e-post, webbplats

Arbetsplatsens namn, adress, telefonnummer, e-post

Arbetstagare

Handledare

Introduktionen inleds

Introduktionens avslut

Anteckna ett kryss eller datum i rutan när arbetstagaren har fått handledning i saken och det har kontrollerats att personen lärt sig.

Del 1

Introduktion om företaget och dess verksamhet

Företaget, dess verksamhet och kunder		
	Introducerats	Kontrollerat
Företagets verksamhetside, affärs- och serviceide		
Ägarförhållanden i företaget		
Kunderna och deras förväntningar		

Personal		
	Introducerats	Kontrollerat
Verksamhetsställen		
Ledning, chefer, personal		
Chefernas och personalens uppgifter		
Arbetskyddsorganisation och dess personal - arbetskyddsfullmäktige - ersättare		

Verksamhetssätt i företaget		
	Introducerats	Kontrollerat
Kartläggning av utgångsläget, språk och kultur, säkerställande av förståelse, uppföljning, anteckningar		
Företagets värderingar		
Vad förväntas av personalen?		
Personlig skyddsutrustning, införskaffning av arbetskläder, mindre problem (dragkedjor) repareras av....		
Användning av telefon (arbetsärenden, privata ärenden)		
Tystnadsplikt (företagets ärenden och kundernas ärenden), sekretess		
Betydelsen av omsorgsfullhet		
Initiativ		

Del 2

Frågor om anställningsförhållanden

Arbetsavtal, anställningsförhållandet, arbetstid

	Introducerats	Kontrollerat
Tillämpligt kollektivavtal/kollektivavtalets namn		
Anställningsförhållandets form		
Prövotiden och dess betydelse		
Skolningar som, - arbets säkerhetskort, - heta arbeten, - första hjälp, - diisocyananter		
Arbetstider, övertidsarbete		
Semestrar, sjukfrånvaro, övrig frånvaro, överenskommelse/anmälan om frånvaro		
Handling vid rusmedelsberoende och funktionella beroenden		

Lönefrågor

	Introducerats	Kontrollerat
Hur lönen bestäms		
Lön och utbetalning		
Tillägg, lön för sjukdomstid		
Lön för semestertid, semesterpenning och ersättning		
Skattekort		
Naturaförmåner		
Resekostnader		

Upphörande av anställning

	Introducerats	Kontrollerat
Uppsägningstid		
Betalning av sista lönen		
Arbetsintyg		

Företagshälsovård

	Introducerats	Kontrollerat
Kontaktuppgifter och kontaktpersoner		
Företagshälsovårdens tjänster, nyanställningsundersökning		
Hälsoundersökning i arbete som medför särskild fara för ohälsa		
Anmälningspraxis vid sjukfrånvaro		

Del 3

Verksamhet på arbetsplatsen

Arbetsplatsens lokaler, arbetsmiljön

	Introducerats	Kontrollerat
Arbetsplatsens läge, passerkontroll, nycklar		
Chefer, medarbetare och deras uppgifter		
Verksamhetssätt		
Den egna arbetsplatsen, gångvägar, nödutgångar, personalutrymmen		
Parkering, trafik på arbetsplatsen		
Prydlighet, ordning, hygien		
Avfallshantering och sortering		
Riskområden		
Utredning och bedömning av riskerna på arbetsplatsen		
Arbetarskyddet		

Säkerhetsfrågor, egendomsskydd

	Introducerats	Kontrollerat
Egendomsskydd		
Hotfulla eller våldssituationer		
Räddningsplan		
Första hjälpen-skåp, agerande vid olycks- eller sjukdomsfall		
Säkerhetsanmälningar (arbetarskyddsfullmäktige)		
Skyldigheter och rättigheter i anslutning till arbets säkerhet		
Olycksfallsförsäkring och olycksfall i arbetet		

Den egna uppgiften

	Introducerats	Kontrollerat
Egna uppgifter och ansvarsområden, arbets anvisningar		
Planering av mål och kvalitet i det egna arbetet		
Det egna arbetets betydelse för helheten, internt samarbete		
Utförande av arbete med beaktande av säkerhet och hälsa		
Maskiner, anordningar, verktyg. Anvisningar och underhåll		
Användning av hjälpmedel		
Personlig skyddsutrustning och arbetskläder, användning, skötsel, underhåll		
Arbetsställningar och rörelser		
Återhämtning, motrörelser till arbetet		
Utveckling av den egna uppgiften och riskfaktorer		
Anmälan av missförhållanden och fel		
Varifrån och/eller av vem får man mer information om uppgiften och stöd för arbetet		

Typiska belastningsfaktorer och skydd mot dem		
Hantering vid skadlig arbetsbelastning, osakligt bemötande, trakasserier och diskriminering		

Utbildning och intern information		
	Introducerats	Kontrollerat
Introduktionsmaterial och användning av det		
Responsamtal med handledare och/eller chef, utvärdering av introduktionen		
Utbildningsmöjligheter		
Möten, intern kommunikation		
Användning av sociala medier under arbetstid, fotografering		
Kollektivavtal, lagar, förordningar, anvisningar		

Plats och dag

Handledare/chef

Arbetstagare